

Udskriftsdato: 19. december 2025

FOU nr 2017.15 (Gældende)

2017-15. Politiets retningslinjer for modtagelse af bl.a. taknemmelighedsgaver og deltagelse i eksternt finansierede seminarer skulle strammes op

Ministerium: Folketinget

Opfølgning / Opfølgning til

VEJ nr 9472 af 01/01/2007

2017-15. Politiets retningslinjer for modtagelse af bl.a. taknemmelighedsgaver og deltagelse i eksternt finansierede seminarer skulle strammes op

Efter medieomtale af en sag om en politidirektørs modtagelse af bl.a. fribilletter reviderede Rigspolitiet sine retningslinjer for modtagelse af gaver og repræsentation i dansk politi.

Ombudsmanden undersøgte de nye retningslinjer og bad Rigspolitiet om at tage stilling til, om de var i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper for modtagelse af gaver og andre fordele.

I sin udtalelse til ombudsmanden tilkendegav Rigspolitiet, at retningslinjerne kunne give indtryk af, at ansatte i politiet havde adgang til at modtage gaver i videre omfang end det, der bl.a. følger af vejledning om god adfærd i det offentlige. Rigspolitiet tilkendegav samtidig, at retningslinjerne ville blive præciseret, så det bl.a. kom til at fremgå, at ansatte i politiet som det helt klare udgangspunkt hverken kunne modtage taknemmelighedsgaver fra borgere eller deltage i eksternt finansierede seminarer mv.

Ombudsmanden var enig og foretog sig herefter ikke mere i sagen.

(Sag nr. 17/00356)

Efter medieomtale af en politidirektørs modtagelse af bl.a. fribilletter reviderede Rigspolitiet sine retningslinjer for modtagelse af gaver og repræsentation i dansk politi.

Ombudsmanden gennemgik politiets nye retningslinjer og bad den 5. februar 2017 Rigspolitiet om at tage stilling til, om retningslinjerne var i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper for modtagelse af gaver og andre fordele. Han henviste i den forbindelse til kapitel 6 i vejledningen ”God adfærd i det offentlige” (vejledning nr. 9472 af 1. januar 2007) og til Personalestyrelsens (nu Moderniseringsstyrelsen) supplerende notat fra maj 2010 om modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele.

Ombudsmanden bad bl.a. Rigspolitiet om at udtale sig om:

- hvorvidt det var i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper for modtagelse af gaver og andre fordele, hvis ansatte i politiet tog imod taknemmelighedsgaver i forbindelse med politiets myndighedsudøvelse
- hvorvidt det var i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper og vejledningen ”God adfærd i det offentlige”, at ansatte i politiet som udgangspunkt havde adgang til at deltage i eksternt finansierede faglige seminarer mv.
- hvorvidt dispensationsadgangen i politiets retningslinjer kunne give det indtryk, at der blev dispenseret på en sådan måde i politiet, at de ansatte i praksis kunne modtage gaver og andre fordele i videre omfang end det, der kan udledes af vejledningen ”God adfærd i det offentlige”
- hvorvidt beløbsgrænserne for gaver i politiets retningslinjer i realiteten havde karakter af en fast angivelse af, hvad ansatte i politiet måtte modtage af gaver.

Ombudsmanden skrev følgende i sit afsluttende brev af 6. maj 2017:

”Jeg har modtaget Rigspolitiets udtalelse af 22. marts 2017 via Justitsministeriets brev af 31. marts 2017.

Udtalelsen er et svar på mit brev af 5. februar 2017.

Det fremgår, at Rigspolitiet efter en gennemgang af sine retningslinjer for gaver af 16. februar 2016 finder, at retningslinjerne kan give det indtryk, at ansatte i politiet kan modtage gaver i videre omfang end det, der følger af vejledning nr. 9472 af 1. januar 2007 om god adfærd i det offentlige og af Moderniseringsstyrelsens supplerende notat fra maj 2010.

Det er jeg enig i. Jeg foretager imidlertid ikke videre i sagen, idet det fremgår, at Rigspolitiet vil præcisere retningslinjerne.

Jeg har således noteret mig, at Rigspolitiet vil tydeliggøre, *at* der som det helt klare udgangspunkt hverken kan modtages taknemmelighedsgaver fra borgere eller ske deltagelse i eksternt finansierede seminarer mv., *at* der ikke fremover vil være mulighed for at dispensere fra retningslinjerne, ligesom der ikke vil være fastsat beløbsgrænser, og *at* det ikke fremover vil fremgå, at de ansatte kan modtage barselsgaver fra eksterne parter i forbindelse med personlige arrangementer.

Jeg går ud fra, at Rigspolitiet som anført gennemfører præciseringerne snarest muligt.

Jeg beder om, at Rigspolitiet sender mig en kopi af de reviderede retningslinjer, når de foreligger.

Justitsministeriet og Rigsadvokaten er orienteret med en kopi af dette brev.

Desuden har jeg sendt en kopi til Moderniseringsstyrelsen til orientering. Jeg har i den forbindelse også sendt Moderniseringsstyrelsen en kopi af den øvrige brevveksling i sagen. ”

Som opfølgning på ombudsmandens brev af 6. maj 2017 sendte Rigspolitiet den 4. juli 2017 en kopi af sin nye vejledning af samme dato om modtagelse af gaver i politiet. Vejledningen afløste retningslinjerne af 16. februar 2016 om modtagelse af gaver.

Efter ombudsmandens gennemgang af retningslinjerne meddelte han Rigspolitiet, at han ikke havde grundlag for at foretage sig yderligere i sagen.

I bilaget på de efterfølgende sider gengives:

- uddrag af Rigspolitiets gavepolitik af 16. februar 2016
- uddrag af brev af 5. februar 2017 fra ombudsmanden til Rigspolitiet
- Rigspolitiets udtalelse af 22. marts 2017
- Justitsministeriets udtalelse af 31. marts 2017
- Rigspolitiets udtalelse af 4. juli 2017

– Rigspolitiets gavepolitik af 4. juli 2017.

Rigspolitiets gavepolitik af 16. februar 2016 med gyldighedsområde i Rigspolitiet (inkl. PET) og politikredsene (inkl. den lokale anklagemyndighed)

Nedenfor gengives uddrag af Rigspolitiets gavepolitik af 16. februar 2016:

”Retningslinjer for modtagelse af gaver i dansk politi

Disse retningslinjer omhandler, hvordan man som medarbejder skal forholde sig i forhold til at modtage gaver.

Gaver fra kollegaer og personaleforening i forbindelse arrangementer af personlig karakter, fx jubilæum eller afsked, samt Jubilæumsgratiale er ikke omfattet af retningslinjerne.

Retningslinjer

Ansatte i dansk politi skal være yderst tilbageholdende med at modtage gaver i forbindelse med deres arbejde, og modtagelse af gaver må aldrig kompromittere politiets uafhængighed. Ansatte i dansk politi må som udgangspunkt derfor *ikke* modtage gaver. Dette gælder både gaver i form af fysiske gaver og ydelser som flyrejser, hotelophold, koncertbilletter, restaurationsbesøg o.l.

Der er dog nogle få undtagelser til den generelle regel.

Værtsgaver og repræsentative gaver

Direktionen, politidirektører og chefen for PET (eller på vegne af disse)

Medlemmer af Rigspolitiets direktionen, chefen for PET samt politidirektørerne i de enkelte politikredse eller medarbejdere, der optræder på vegne af disse, kan modtage repræsentative gaver fra eksterne samarbejdspartnere. Repræsentative gaver tilfalder dansk politi som institution og betragtes ikke som personlige gaver.

Øvrige medarbejdere

Der er mulighed for at modtage ’værtsgaver’ for et beskedent beløb (ca. 300 kr. – skal dog vurderes i det enkelte tilfælde) i forbindelse med tjenstlige besøg i udlandet eller ved modtagelse af udenlandske gæster. Hvis du modtager dyrere gaver, må du vurdere, om det vil være uhøfligt at afvise. I det tilfælde, at du tager imod dyrere gaver orienteres din nærmeste leder.

Symbolske gaver ved interne arrangementer

I forbindelse med ulønnet afholdelse af foredrag eller lignende internt i politiet må ansatte i dansk politi modtage symbolske gaver i form af chokolade, vin, blomster eller lignende (ca. 300 kr. – skal dog vurderes i det enkelte tilfælde). Hvis det foregår som en naturlig del af tjenesten, er det dog normen ikke at give gaver ved den type arrangementer.

Ansatte i dansk politi kan desuden modtage beskedne symbolske gaver fra arbejdsgiver i forbindelse med fx nyansættelse eller sygdom.

Gaver fra samarbejdspartnere: leverandører, interesseorganisationer mv.

Ansatte i dansk politi må ikke modtage gaver fra samarbejdspartnere og andre eksterne interessenter, fx leverandører, interesseorganisationer mv. Dette gælder uanset om gaven har form af fysiske gaver, restaurantbesøg, koncertbilletter eller andet. Gaver tilsendt fra samarbejdspartnere skal returneres.

Undtaget herfra er følgende:

1. Personlige arrangementer.

I forbindelse med personlige arrangementer, barsel, jubilæer, afsked mv. kan ansatte i dansk politi dog tage imod symbolske gaver (ca. 300 kr. – skal dog vurderes i det enkelte tilfælde). Gaven må alene modtages, hvis det vurderes ikke at kunne kompromittere politiets uafhængighed.

2. Symbolske gaver i forbindelse med eksterne arrangementer

I forbindelse med ulønnet afholdelse af eksterne foredrag eller lignende må ansatte i dansk politi modtage symbolske gaver i form af chokolade, vin, blomster eller lignende (ca. 300 kr. – skal dog vurderes i det enkelte tilfælde). Hvis det foregår som en naturlig del af tjenesten, er det dog normen ikke at modtage gaver ved den type arrangementer.

3. Eksternt finansieret seminar e.l.

Ansatte i dansk politi må deltage på seminarer, kurser o.l. finansieret af en samarbejdspartner, samt modtage almindelig forplejning som en del af seminaret, under forudsætning af at seminaret primært har et fagligt indhold. Det er dog ikke tilladt i forbindelse med et eksternt finansieret seminar at modtage gaver i form af flyrejser, hotelophold, middage, koncerter eller lignende.

Det forventede faglige udbytte af seminaret skal vurderes i forhold til omkostningerne til medarbejderens løn, fly, hotel mv. Desuden skal deltagelse i seminarer altid vurderes i forhold til risikoen for at kompromittere politiets uafhængighed af leverandører mv.

4. Taknemmelighedsgaver

Ansatte i dansk politi må modtage beskedne 'taknemmelighedsgaver', f.eks. en æske chokolade (maksimalt 300 kr. – skal dog vurderes i det enkelte tilfælde) fra borgere i de tilfælde, hvor det vil virke uhøfligt, hvis gaven returneres. Modtagelse af 'taknemmelighedsgaver' skal altid vurderes ud fra risikoen for at påvirke borgernes opfattelse af politiets upartiskhed.

Gavetype	Regel	Beløbsgrænse
Værtsgaver	Kan modtages	Ca. 300 kr. – Skal dog vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde.
Symbolske gaver ved interne arrangementer (fx 2-3 flasker vin)	Kan modtages	Ca. 300 kr. – Skal dog vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde.
Gaver fra kolleger og personaleforening i forbindelse med personlige arrangementer	Kan modtages	-
Gaver fra eksterne i forbindelse med personlige arrangementer	Kan modtages	Ca. 300 kr. – Skal dog vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde.
Symbolske gaver ved eksterne arrangementer (fx 2-3 flasker vin)	Kan modtages	Ca. 300 kr. – Skal dog vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde.
Eksternt finansieret seminar	Kan modtages	-
Taknemmelighedsgaver	Kan modtages	Maksimalt 300 kr. – Skal dog vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde.
Andre gaver	Kan ikke modtages	0 kr.

Dispensation

Der kan i særlige tilfælde gives dispensation til modtagelse af gaver. Dispensationen gives i Rigspolitiet af chefen for Økonomicerteret og i PET samt politikredsene af Stabschefen i den pågældende kreds/PET. Ved afvigelser fra retningslinjerne bør dette dokumenteres. ”

Brev af 5. februar 2017 fra ombudsmanden til Rigspolitiet

Nedenfor gengives uddrag af brev af 5. februar 2017 fra ombudsmanden til Rigspolitiet:

”Retningslinjer for modtagelse af gaver og repræsentation i politiet mv.

Den 27. oktober 2016 modtog jeg Rigspolitiets og Rigsadvokatens vejledning til vurdering af repræsentative arrangementer ved politi og anklagemyndighed (dateret 19. september 2016). Rigspolitiet har endvidere den 19. maj 2016 sendt mig sine reviderede retningslinjer for modtagelse af gaver i dansk politi (dateret 16. februar 2016).

Jeg har nu haft lejlighed til at gennemgå de nævnte retningslinjer, som jeg vedlægger i kopi.

Jeg beder på den baggrund med henvisning til ombudsmandslovens § 17, stk. 1, Rigspolitiet om – efter eventuelt at have indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten – at udtale sig om nogle spørgsmål i tilknytning til retningslinjerne.

Rigspolitiet bedes sende sin udtalelse til mig via Justitsministeriet, jf. pkt. 5 nedenfor.

Jeg henviser til de almindelige forvaltningsretlige principper, der gælder for offentligt ansattes modtagelse af gaver og andre fordele, og som er nærmere beskrevet i kapitel 6 i vejledningen 'God adfærd i det offentlige' (vejledning nr. 9472 af 1. januar 2007) og i Personalestyrelsens (nu Moderniseringsstyrelsen) supplerende notat fra maj 2010 om modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele (se Moderniseringsstyrelsens hjemmeside www.modst.dk under emnet personalepolitik).

1. Taknemmelighedsgaver

Af pkt. 4 i Rigspolitiets retningslinjer for modtagelse af gaver i dansk politi (herefter benævnt gavepolitikken) fremgår bl.a. følgende:

'Ansatte i dansk politi må modtage beskedne 'taknemmelighedsgaver' (...) (maksimalt 300 kr. – skal dog vurderes i det enkelte tilfælde) fra borgere i de tilfælde, hvor det vil virke uhøfligt, hvis gaven returneres. Modtagelse af 'taknemmelighedsgaver' skal altid vurderes ud fra risikoen for at påvirke borgernes opfattelse af politiets upartiskhed. '

En væsentlig del af politiets opgaver består i myndighedsudøvelse.

Jeg beder Rigspolitiet udtale sig om, hvorvidt det er i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper for offentligt ansattes modtagelse af gaver og andre fordele, hvis ansatte i politiet tager imod taknemmelighedsgaver i forbindelse med sådan myndighedsudøvelse.

I den forbindelse skal jeg spørge, om det har været overvejet nærmere at præcisere, i hvilke situationer det kan komme på tale, at ansatte i politiet kan modtage taknemmelighedsgaver, og i hvilke tilfælde det må anses for udelukket.

2. Eksternt finansierede seminarer mv.

Under gavepolitikken pkt. 3 står der bl.a.:

'Ansatte i dansk politi må deltage på seminarer, kurser o.l. finansieret af en samarbejdspartner, samt modtage almindelig forplejning som en del af seminaret, under forudsætning af at seminaret primært har et fagligt indhold. (...) Desuden skal deltagelse i seminarer altid vurderes i forhold til risikoen for at compromittere politiets uafhængighed af leverandører m.v.'

Jeg forstår politikken sådan, at ansatte i politiet herved som udgangspunkt har adgang til at deltage i eksternt finansierede faglige seminarer mv.

Jeg beder Rigspolitiet forholde sig til, om dette udgangspunkt er i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper for offentligt ansattes modtagelse af gaver og andre fordele.

Jeg henviser i den forbindelse til, at gavebegrebet ifølge vejledningen 'God adfærd i det offentlige' forstås bredt. Jeg henviser endvidere til det, der er anført under overskriften 'Kurser' i Personalestyrelsens supplerende notat.

3. Dispensation

I gavepolitikken sidste afsnit under overskriften 'Dispensation' fremgår det bl.a., at der i særlige tilfælde kan gives dispensation til modtagelse af gaver.

Ifølge vejledningen 'God adfærd i det offentlige' kan der i de enkelte myndigheder være fastsat særlige regler for de ansattes adgang til at modtage gaver, f.eks. således at der gælder retningslinjer, som er mere restriktive end dem, der er anført i vejledningen.

Jeg beder Rigspolitiet om at tage stilling til, om gavepolitikken afsnit om dispensation giver mulighed for – eller er egnet til at give det indtryk – at der i politiet dispenseres fra gavepolitikken på en sådan måde, at de ansatte i praksis kan modtage gaver og andre fordele i videre omfang end det, der kan udledes af vejledningen 'God adfærd i det offentlige'.

4. Beløbsgrænser

I gavepolitikens skema over gavetyper anføres under overskriften 'Beløbsgrænse' beløb på 'ca. 300 kr.', og i tilfælde af taknemmelighedsgaver 'maksimalt 300 kr.'. Det anføres samtidig, at der skal foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

I min udtalelse af 3. marts 2015, der er offentliggjort på min hjemmeside som sag nr. 2015-04, fremgår bl.a. følgende på s. 11:

'Moderniseringsstyrelsen har i sin udtalelse til mig af 17. oktober 2014 anført, at de generelle forvaltningsretlige principper ikke indeholder nogen minimumsgrænse i forbindelse med vurderingen af, hvad offentligt ansatte kan tage imod af gaver eller andre fordele. Moderniseringsstyrelsen udtaler endvidere, at det harmonerer mindre godt med de gældende forvaltningsretlige principper om en konkret vurdering, hvis der lokalt bliver udmeldt en fast minimumsgrænse for, hvad en offentligt ansat kan modtage.

Moderniseringsstyrelsen finder dog ikke, at der er noget til hinder for en vejledende minimumsgrænse, som på visse områder kan være hensigtsmæssig af hensyn til den ansatte, der skal foretage vurderingen. En vejledende minimumsgrænse bør imidlertid efter Moderniseringsstyrelsens opfattelse ikke reelt udelukke det konkrete skøn. '

Under henvisning til, at der – jf. pkt. 3 ovenfor – i særlige tilfælde er mulighed for at dispensere fra gavepolitikken, beder jeg Rigspolitiet om at komme nærmere ind på, om dispensationsmuligheden i praksis forventes anvendt i de tilfælde, hvor en gave overstiger de i skemaet anførte beløbsgrænser.

Jeg beder i forlængelse heraf Rigspolitiet vurdere, om de i skemaet nævnte beløbsstørrelser i realiteten får karakter af en fast angivelse af, hvad ansatte i politiet må modtage af gaver.

5. Øvrige forhold

Endelig beder jeg Rigspolitiet om at komme ind på, om det er normal praksis i politiet, at ansatte modtager gaver fra eksterne i forbindelse med barsel. Jeg henviser til gavepolitikens afsnit om gaver fra samarbejdspartnere, hvor det fremgår af undtagelse 1 om 'personlige arrangementer', at de ansatte bl.a. i disse tilfælde kan tage imod symbolske gaver fra eksterne parter i forbindelse med barsel. "

Rigspolitiets udtalelse af 22. marts 2017

Nedenfor gengives Rigspolitiets udtalelse af 22. marts 2017:

"Udtalelse

Folketingets ombudsmands anmodning om en udtalelse – dok nr. 17/00356(...)

Ved brev af 5. januar 2017 har Folketingets Ombudsmand anmodet Rigspolitiet om en udtalelse vedrørende Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi.

Rigspolitiets udtalelse

Rigspolitiet finder efter en gennemgang af Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi, at retningslinjerne kan give det indtryk, at ansatte i politiet kan modtage gaver i videre omfang end det, der følger af Moderniseringsstyrelsens vejledning af 1. januar 2007 om god adfærd i det offentlige og det supplerende notat fra maj 2010.

Rigspolitiet er således enig med Folketingets Ombudsmand i, at Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi kan misforstås, hvorfor Rigspolitiet finder, at retningslinjerne bør præciseres.

Rigspolitiet vil præcisere retningslinjerne, så det fremgår mere tydeligt, at ansatte i politiet som det helt klare udgangspunkt ikke må modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten. Det vil i den forbindelse komme til at fremgå tydeligt, at ansatte i politiet som det helt klare udgangspunkt ikke skal modtage f.eks. taknemmelighedsgaver fra borgere eller deltage i eksternt finansierede seminarer mv.

Rigspolitiets retningslinjer vil fremover ikke indeholde en dispensationsmulighed eller beløbsgrænser. Rigspolitiet er enig med Folketingets Ombudsmand i, at beløbsgrænser kan påvirke den ansattes vurdering af, om en gave eller fordel kan modtages, eller om den bør returneres. Hensigten med de nugældende retningslinjer har været at give medarbejderne en konkret og let tilgængelig vejledning om reglerne for modtagelse af gaver, herunder at det helt klare udgangspunkt er, at man ikke må modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten.

Det vil endvidere fremover ikke fremgå af Rigspolitiets retningslinjer, at ansatte i politiet kan modtage barselsgaver fra eksterne i forbindelse med personlige arrangementer.

De ændrede regler vil snarest muligt blive meldt ud i politiet.

Afsluttende bemærkninger

Rigspolitiet har ikke indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten i anledning af Folketingets Ombudsmands anmodning af 5. januar 2017. Det skyldes, at Rigsadvokaten ikke har været med til at udarbejde Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi, og det er Rigspolitiets opfattelse, at Folketingets Ombudsmands anmodning alene vedrører Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016. ”

Justitsministeriets udtalelse af 31. marts 2017

Nedenfor gengives Justitsministeriets udtalelse af 31. marts 2017:

”Folketingets ombudsmands j.nr. 17/00356

Folketingets Ombudsmand har den 5. januar 2017 anmodet Rigspolitiet om en udtalelse vedrørende Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi.

Folketingets Ombudsmand har samtidig bedt om Justitsministeriets eventuelle bemærkninger til sagen.

Justitsministeriet har den 22. marts 2017 modtaget Rigspolitiets udtalelse. Rigspolitiet har i udtalelsen oplyst, at Rigspolitiet finder, at retningslinjerne for modtagelse af gaver i dansk politi kan give det indtryk, at ansatte i politiet kan modtage gaver i videre omfang end det, der følger af Moderniseringsstyrelsens vejledning af 1. januar 2007 om god adfærd i det offentlige og det supplerende notat fra maj 2010.

Rigspolitiet har på den baggrund oplyst, at Rigspolitiet vil præcisere retningslinjerne, så det bl.a. fremgår mere tydeligt, at ansatte i politiet som det helt klare udgangspunkt ikke må modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten.

Justitsministeriet har noteret sig, at Rigspolitiet vil præcisere retningslinjerne for modtagelse af gaver i dansk politi. Rigspolitiets udtalelse giver på den baggrund ikke ministeriet anledning til yderligere bemærkninger.”

Rigspolitiets udtalelse af 4. juli 2017

Nedenfor gengives Rigspolitiets udtalelse af 4. juli 2017:

”Orientering om Rigspolitiets vejledning om modtagelse af gaver i politiet – Jeres j.nr. 17/00356-6/(...)

Rigspolitiets vejledning om modtagelse af gaver i politiet

Rigspolitiet fremsender hermed en kopi af Rigspolitiets vejledning af 4. juli 2017 om modtagelse af gaver i politiet, der ophæver Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi.

Vejledningen er i dag blevet offentliggjort på politiets intranet.

Baggrund

Ved brev af 5. januar 2017 anmodede Folketingets Ombudsmand Rigspolitiet om en udtalelse vedrørende Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi.

Ved brev af 31. marts 2017 fremsendte Justitsministeriet Rigspolitiets udtalelse af 22. marts 2017 til Folketingets Ombudsmand. Rigspolitiet anførte i sin udtalelse, at Rigspolitiet er enig med Folketingets Ombudsmand i, at Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi kan misforstås, hvorfor Rigspolitiet ville præcisere retningslinjerne.

Ved brev af 6. maj 2017 har Folketingets Ombudsmand anmodet om at modtage en kopi af Rigspolitiets reviderede retningslinjer, når de foreligger i endelig form. ”

Rigspolitiets gavepolitik af 4. juli 2017

Nedenfor gengives Rigspolitiets gavepolitik af 4. juli 2017:

”Stamoplysninger:

Klassifikation:	Uklassificeret
Titel:	Vejledning om modtagelse af gaver i politiet
Kaldenavn:	Gavevejledningen
Udstedt af:	Rigspolitiet
Med virkning for:	Rigspolitiet og samtlige politikredse
Dokumentrelation:	Forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014
Resume:	Vejledningen afspejler de retningslinjer, der er fastsat i Folketingets Ombudsmands praksis, Moderniseringsstyrelsens vejledning af 1. januar 2007 om god adfærd i det offentlige og det supplerende notat fra maj 2010 om modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele samt de almindelige forvaltningsretlige principper. Vejledningen er et praktisk hjælpeværktøj, når ansatte i politiet skal vurdere, om en gave kan modtages eller ej.

Dokumentejer:	Rigspolitiet, Forvaltningsretscentret
Godkendt af:	Koncernstyringsdirektør Thomas Østrup
Underskriftsdato:	04.07.2017
Journalnummer:	2017-080-117
Ophæver:	Rigspolitiets retningslinjer af 16. februar 2016 for modtagelse af gaver i dansk politi

Relaterede dokumenter:	- Forvaltningsloven https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=161411 - Moderniseringsstyrelsens vejledning af 1. januar 2007 http://hr.modst.dk/Publications/2007/God%20adfaerd%20i%20det%20offentlige%20-%20Juni%202007.aspx - Moderniseringsstyrelsens supplerende notat fra maj 2010 http://hr.modst.dk/~media/Ansaettelse/Personalepolitikker/God%20adfaerd/Gaver%20eksempler%20maj2010.ashx - Folketingets Ombudsmands udtalelse af 3. marts 2015 (FOB 2015-4) http://www.ombudsmanden.dk/find/udtalelser/beretningssager/alle_bsager/2015-4/ - Rigspolitiets og Anklagemyndighedens vejledning af 19. september 2016 til vurdering af repræsentative arrangementer ved politi og anklagemyndighed https://polintra.politinet.net/arbejdsplads/ansattelsesforhold/gaver-receptioner/Sider/default.aspx
-------------------------------	---

Vejledning om Modtagelse af Gaver i politiet

[Indholdsfortegnelse udeladt]

1. INDLEDNING

1.1. Formål

Vejledningen er et praktisk hjælpeværktøj, når ansatte i politiet skal vurdere, om en gave eller fordel, som de er blevet tilbudt i forbindelse med tjenesten, kan modtages eller ej.

Vejledningen afspejler de retningslinjer, der er fastsat i Folketingets Ombudsmands praksis, Moderniseringsstyrelsens vejledning om god adfærd i det offentlige¹ og et supplerende notat om modtagelse af gaver mv.², samt de almindelige forvaltningsretlige principper.

Det følger heraf, at offentligt ansatte som det helt klare udgangspunkt ikke må modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten. Til dette udgangspunkt gælder dog nogle få undtagelser, som kan gøre det vanskeligt for offentligt ansatte at vurdere, hvornår en gave eller fordel egentlig kan modtages.

Hvis ansatte i politiet er i tvivl om, hvorvidt de må modtage en gave eller fordel, som de er blevet tilbudt i forbindelse med tjenesten, kan de spørge deres ledelse, om gaven eller fordelene ligger inden for det, man uden betænkelighed kan modtage som ansat i politiet.

1.2. Indhold

I vejledningen gennemgås blandt andet gavebegrebet, de forvaltningsretlige principper og det almindelige udgangspunkt om, at ansatte i politiet ikke må modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med deres tjeneste.

Herefter gennemgås de sjældne tilfælde, hvor ansatte i politiet undtagelsesvist vil kunne modtage gaver eller andre fordele, som de er blevet tilbudt i forbindelse med tjenesten.

Vejledningen indeholder flere eksempler, som har til formål at gøre den let forståelig for læseren.

Herudover indeholder vejledningen en guide, som kan anvendes ved vurderingen af, om en gave eller fordel kan modtages eller ej.

¹ Moderniseringsstyrelsens vejledning af 1. januar 2007 om god adfærd i det offentlige.

² Moderniseringsstyrelsens notat fra maj 2010 om modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele

2. GAVEBEGREBET

2.1. Hvad er en gave?

En gave kan både være en fysisk og en ikke-fysisk ting. Det har ikke nogen betydning, om gaven er af økonomisk værdi eller ej. Gavebegrebet skal således forstås meget bredt.

Eksempler

Fysiske gaver

Ikke-fysiske gaver (andre fordele)

	- Chokolade - Bøger - Blomster - Vin - Telefoner, tablets mv. - Gaver til familie og venner	- Tilbud om rabatter - Rejser - Kurser - Forplejning - Gratis adgang til koncert - Fordele til familie og venner
--	---	--

2.2. Hvem er giveren? Giveren af en gave eller anden fordel kan være en borger, en privat virksomhed, en interesseorganisation eller anden ekstern part, herunder andre offentlige myndigheder.

2.3. Hvem er modtageren? Modtageren af en gave eller anden fordel er i denne vejledning enhver, der er ansat i politiet.³

³ Personer, der arbejder på kontrakt eller udfører opgaver for politiet (f.eks. konsulenter og tolke), anses ikke for at være modtager af vejledningen. Det bør i stedet fremgå af selve kontrakten, tolkehåndbogen eller lignende, i hvilket omfang personer, der ikke er ansat i politiet, kan modtage gaver eller andre fordele. Der kan eventuelt i kontrakten, tolkehåndbogen eller lignende henvises til (dele af) vejledningen.

3. FORVALTNINGSRETTLIGE PRINCIPPER MV.

3.1. Regulering Spørgsmålet om, hvorvidt ansatte i politiet kan modtage gaver eller andre fordele, som de tilbydes i forbindelse med tjenesten, er reguleret af forvaltningslovens § 3, almindelige forvaltningsretlige principper og straffeloven.

3.2. Habilitet Hvis ansatte i politiet modtager en gave eller anden fordel i forbindelse med tjenesten, kan der opstå tvivl om, hvorvidt de har en personlig eller økonomisk interesse i sagen. Principperne for modtagelse af gaver eller andre fordele har således nær sammenhæng med reglerne om habilitet.⁴

Formål Formålet med habilitetsreglerne er at sikre, at der træffes lovlige og rigtige afgørelser i forvaltningsmyndigheder på et objektivt og sagligt grundlag, uafhængigt af personlige og økonomiske interesser, så der er tillid til den offentlige forvaltning.

Saglighed og upartiskhed Hvis ansatte i politiet tilbydes en gave eller anden fordel i forbindelse med tjenesten, må gaven eller fordelene ikke modtages, hvis det vil kunne rejse tvivl om den pågældendes og politiets saglighed og upartiskhed.

Eksempel: En polititjenestemand har gennem noget tid modtaget en fast rabat på et lokalt pizzeria, når han har holdt frokostpause på pizzeriaet. På et tidspunkt sigtes ejeren af pizzeriaet for en lovovertrædelse. Andre kunder i pizzeriaet har været vidende om polititjenestemandens rabatordning, og det rejser tvivl om polititjenestemandens og politiets saglighed og upartiskhed, efter påtalen mod ejeren af pizzeriaet bliver opgivet.

⁴ Forvaltningslovens § 3.

3.3. Bestikkelse

Det kan være i strid med straffeloven, hvis ansatte i politiet uberettiget modtager gaver eller andre fordele.⁵

Eksempel: En polititjenestemand stopper en personbil for at have kørt for stærkt. Føreren af bilen tilbyder polititjenestemanden 500 kr. for derved at undgå at modtage en bøde og et klip i kørekortet. Hvis polititjenestemanden tager imod pengene, vil der være tale om bestikkelse.

3.4. Særlige regler

Vær opmærksom på, at der af Rigspolitiet eller i den enkelte politikreds kan være fastsat særlige regler for de ansattes adgang til at modtage gaver, som begrænser adgangen til at modtage gaver eller andre fordele (endnu) mere.⁶ I sådanne tilfælde skal disse regler følges.⁷

⁵ Straffelovens § 144.

⁶ Der kan f.eks. være fastsat regler der regulerer, i hvilket omfang ansatte i politiets modtagelse af gaver skal registreres, eller om ledelsen skal orienteres, inden en ansat i politiet tager imod en gave.

⁷ Der kan ikke fastsættes regler, som giver ansatte en videre adgang til at modtage gaver end det, der følger af denne vejledning.

4. DET ALMINDELIGE UDGANGSPUNKT

4.1. Gaver må ikke modtages i politiet

Ansatte i politiet må som det helt klare udgangspunkt ikke modtage gaver eller andre fordele, som de bliver tilbudt i forbindelse med tjenesten.

Det betyder, at hvis ansatte i politiet bliver tilbudt en gave eller anden fordel fra en borger, en privat virksomhed, en interesseorganisation eller anden ekstern part, bør gaven eller fordelene ikke modtages, hvis den har sammenhæng med den pågældendes ansættelse i politiet.

Giverens forhold til politiet Udgangspunktet gælder både i de tilfælde, hvor giveren har eller har haft en sag under behandling i politiet, og i de tilfælde, hvor giveren (endnu) ikke

har haft en sag under behandling i politiet. Det undgås herved, at der vil kunne rejses tvivl om politiets interesser i forbindelse med behandlingen af eksisterende og eventuelle fremtidige sager.

Ansatte i politiet bør derfor – selv om det kan synes uhøfligt og være en skuffelse for giveren – som det helt klare udgangspunkt afholde sig fra at tage imod taknemmelighedsgaver fra borgere.

Eksempel: En person er blevet brutalt overfaldet, og politiet finder kort tid efter frem til gerningsmanden, som anholdes og sigtes for overfaldet. Offerets familie er meget taknemmelige over politiets indsats og tilbyder de ansatte i politikredsen en æske chokolade som tak. Hvis politikredsen tager imod gaven, kan den person, der er sigtet for overfaldet, blive i tvivl om politiets saglighed og upartiskhed i forbindelse med efterforskningen i straffesagen. Politikredsen bør derfor undlade at tage imod gaven, selv om det kan være en stor skuffelse for offerets familie. Politikredsen kan f.eks. sige: *'Tak for den søde gestus, men vi har bare gjort vores arbejde, og vi synes ikke, at det vil være korrekt at tage imod gaven, da det kan skabe tvivl om politiets interesser. Det håber vi, at I kan forstå.'*

Eksempel: En politikreds har fundet nogle tyvekoster, heriblandt en computer. Politikredsen underretter ejeren om, at computeren er blevet fundet, og oplyser, at den kan afhentes på den lokale politistation. Da ejeren henter computeren, tilbyder ejeren en stor kage til personalet på politistationen som tak. I denne situation bør personalet også undlade at tage imod gaven.

Modtagerens stilling

Udgangspunktet gælder for enhver, der er ansat i politiet uanset den pågældendes stillingsniveau.

Vær opmærksom på, at ledere i politiet har en særlig forpligtelse til at være normgivende for resten af politiet. En leder i politiet, som bliver tilbudt en gave eller anden fordel i forbindelse med tjenesten, bør derfor være ekstra tilbageholdende med at tage imod gaven eller fordelene af hensyn til signalværdien over for de øvrige ansatte og offentligheden.

Rigspolitichefen, politidirektører og chefen for PET vil dog kunne modtage mindre værtskaver og repræsentative gaver på vegne af politiet.⁸ Se nærmere herom nedenfor.

5. UNDTAGELSER

5.1. Sjældne tilfælde

I sjældne tilfælde kan ansatte i politiet modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten.

De sjældne tilfælde, hvor ansatte i politiet kan modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten, vil blive nærmere gennemgået nedenfor.

Vær opmærksom på, at ansattes modtagelse af gaver eller andre fordele som nævnt kan rejse tvivl om de ansattes og politiets habilitet, og at det kan blive betragtet som bestikkelse. Ansatte i politiet bør derfor altid være yderst tilbageholdende med at modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten.

5.2. Konkret vurdering

Hvis ansatte i politiet bliver tilbudt eller modtager en gave eller anden fordel i forbindelse med tjenesten, skal de ansatte i hvert enkelt tilfælde vurdere, om gaven eller fordelene ligger inden for det, man uden betænkelighed kan modtage som ansat i politiet.

Ved vurderingen af, om en gave eller fordel kan modtages, kan guiden, der findes bagerst i vejledningen, eventuelt anvendes.

Gavens værdi

Der er ikke fastsat beløbsgrænser eller 'bagatelgrænser' for, hvad ansatte i politiet må modtage af gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten.

Der kan dog ved vurderingen af, om en gave eller fordel kan modtages, lægges vægt på, om gaven eller fordelene kan betragtes som 'sædvanlig', 'mindre'¹⁰ eller 'beskeden'¹¹.

Vær opmærksom på, at blot fordi en gave eller anden fordel kan betragtes som 'sædvanlig', 'mindre' eller 'beskeden', betyder det ikke i sig selv, at den må modtages. Der skal stadig foretages en konkret vurdering af, om gaven eller fordelene ligger inden for det, man uden betænkelighed kan modtage som ansat i politiet.

5.3. Værtsgaver og repræsentative gaver¹²

Ansatte i politiet kan på vegne af politiet¹³ modtage mindre værtsgaver fra f.eks. udenlandske gæster, der er på tjenstligt besøg i politiet.

Eksempel: En ansat i Rigspolitiet tager imod den norske rigspolitichef, som er på besøg i Danmark. I forbindelse med besøget bliver den ansatte tilbudt en bog om det norske politis historie. Den ansatte vil på vegne af politiet kunne tage imod værtsgaven.

Ansatte i politiet, der er på tjenstligt besøg i et andet land eller hos en ekstern samarbejdspartner¹⁴, kan på vegne af politiet modtage mindre repræsentative gaver fra værtslandet eller den eksterne samarbejdspartner.

Eksempel: En ansat i Rigspolitiet er på tjenstligt besøg i Grønland. Kort før den ansatte skal rejse hjem til Danmark, tilbydes den ansatte en bog om Grønland fra en borgmester i Grønland. Den ansatte vil på vegne af politiet kunne tage imod gaven.

Vær opmærksom på, at eventuelle værtsgaver og repræsentative gaver, som ansatte i politiet modtager i forbindelse med tjenesten, ikke betragtes som personlige gaver. Gaverne tilfalder som udgangspunkt politiet.

5.4. Gaver i forbindelse med personlige arrangementer (lejlighedsgaver) Ansatte i politiet kan modtage sædvanlige og beskedne lejlighedsgaver i forbindelse med arrangementer af personlig karakter, for eksempel runde fødselsdage, jubilæer eller afsked, hvis gaven eller fordelene reelt har karakter af at være en anerkendelse af den ansattes veludførte arbejde gennem mange år.

Eksempel: En polititjenestemand afholder en reception i politikredsen i anledning af sit 40 års jubilæum i politiet. Til receptionen får han en flaske vin uden særlig værdi fra nogle ansatte i Falck, fordi polititjenestemanden gennem mange år har haft et tæt samarbejde med de pågældende ansatte i Falck. Polititjenestemanden vil som udgangspunkt kunne tage imod gaven.

Eksempel: En kvindelig ansat i politiet afholder en reception i anledning af, at hun skal på barsel i 8 måneder. Hun modtager et par små babysokker fra en ekstern leverandør, som politiet samarbejder med i forbindelse med indkøb af varer. Da formålet med receptionen ikke er en anerkendelse af hendes veludførte arbejde gennem mange år, bør hun ikke tage imod barselsgaven.

Ansatte i politiet kan i forbindelse med højtider, for eksempel jul eller nytår, modtage meget beskedne gaver fra eksterne parter, som de har en etableret arbejdsrelation til.

Eksempel: En afdeling i Rigspolitiet modtager ved juletid en mindre æske chokolade fra en virksomhed, som i løbet af året har arbejdet sammen med de ansatte i afdelingen. De ansatte vil som udgangspunkt kunne modtage gaven.

Vær dog opmærksom på, at ansattes modtagelse af gaver eller andre fordele som nævnt kan rejse tvivl om de ansattes og politiets habilitet, og at det kan blive betragtet som bestikkelse. Ansatte i politiet bør derfor altid være yderst tilbageholdende med at modtage gaver eller andre fordele fra eksterne i forbin-

delse med personlige arrangementer, der afholdes som led i deres tjeneste i politiet.

- 8 Ansatte i politiets deltagelse ved repræsentative arrangementer, f.eks. invitationer til koncerter eller middage, er nærmere behandlet i Rigspolitiets og Anklagemyndighedens vejledning af 19. september 2016 til vurdering af repræsentative arrangementer ved politi og anklagemyndighed.
- 9 En gave eller fordel betragtes som 'sædvanlig', hvis den er af en sådan karakter, der normalt kan forventes at blive givet. En flaske vin uden særlig værdi eller en buket blomster vil eksempelvis være en sædvanlig gave efter et ulønnet foredrag, som en ansat har holdt i sin fritid.
- 10 En gave eller fordel betragtes som 'mindre', hvis gavens eller fordelens værdi er lav. Det kunne eksempelvis være en billig bog.
- 11 En gave eller fordel betragtes som 'beskeden', hvis gavens eller fordelens værdi er meget lav eller gratis for giveren. Det kunne eksempelvis være en lille æske chokolade eller en hjemmebagt kage.
- 12 Ansatte i politiets deltagelse ved repræsentative arrangementer, f.eks. invitationer til koncerter eller middage, er nærmere behandlet i Rigspolitiets og Anklagemyndighedens vejledning af 19. september 2016 til vurdering af repræsentative arrangementer ved politi og anklagemyndighed.
- 13 Det vil typisk kun være ansatte i Rigspolitiets Direktionsskretariat, politidirektører og chefen for PET (eller ansatte som er bemyndiget hertil), der vil kunne modtage værtskaber på vegne af politiet.
- 14 Det vil typisk kun være ansatte i Rigspolitiets Direktionsskretariat, politidirektører og chefen for PET (eller ansatte som er bemyndiget hertil), der vil kunne modtage repræsentative gaver fra eksterne samarbejdspartnere på vegne af politiet.

5.5. Gaver i forbindelse med eksterne arrangementer

Ansatte i politiet bør som det helt klare udgangspunkt ikke tage imod gaver eller andre fordele, som de bliver tilbudt i forbindelse med afholdelsen af eksterne arrangementer.

Eksternt finansierede seminarer/kurser

Vær opmærksom på, at invitationer til eksternt finansierede seminarer eller kurser også betragtes som en gave.

Politiet bør som det helt klare udgangspunkt selv betale for ansattes deltagelse i fagligt relevante seminarer eller kurser, der afholdes af eksterne parter, så der ikke kan opstå tvivl om politiets habilitet.

Hvis et eksternt finansieret seminar eller kursus tilbydes af andre offentlige myndigheder, der samarbejder med politiet, vil ansatte i politiet kunne deltage i seminaret eller kurset, uden at det vil kunne kompromittere de ansattes og politiets saglighed og upartiskhed.¹⁵

Eksempel: Anklagemyndigheden tilbyder ansatte i politiet et gratis kursus i sigtedes/tiltaltes rettigheder. De ansatte vil kunne deltage i kurset, da det er relevant for politiets arbejde og af betydning for politiets samarbejde med Anklagemyndigheden.

Ansatte i politiet kan deltage i et gratis seminar eller kursus, der udbydes af en ekstern part, hvis seminaret eller kurset er åbent og gratis for alle, der har en interesse i emnet. Det må således ikke være en forudsætning for at deltage

i seminaret eller kurset, at man er ansat i politiet eller en anden offentlig myndighed.

Eksempel: Nogle ansatte i politiet har modtaget en åben invitation fra advokatfirmaet Bech Bruun om deltagelse i et gratis kursus om 'Databeskyttelsesforordningen' (gå-hjem-møde). Det fremgår af invitationen, at enhver, der har en interesse i emnet, kan deltage i kurset, hvis de tilmelder sig inden en vis frist. De ansatte i politiet vil kunne deltage i kurset, da der er tale om et åbent arrangement, der er gratis for alle.

Mødeforplejning

Ansatte i politiet vil kunne tage imod mindre mødeforplejning i forbindelse med seminarer eller kurser, der afholdes af eksterne parter. Der er dermed ikke noget til hinder for, at ansatte i politiet tager imod en kop kaffe eller noget frugt.

Eksempel: Nogle ansatte i politiet deltager i et kursus hos en ekstern leverandør. Leverandøren har i pausen arrangeret, at de deltagende kan få noget frugt, en kop kaffe og en sandwich. De ansatte i politiet vil kunne tage imod mødeforplejningen.

Hvis politiet har betalt for ansattes forplejning i forbindelse med deres deltagelse i et kursus eller seminar, kan de ansatte tage imod forplejning hos den eksterne part, medmindre forplejningen væsentligt overstiger politiets udgifter til forplejningen.

Eksempel: Nogle ansatte i politiet deltager i et kursus hos en ekstern leverandør. Leverandøren har i frokostpausen arrangeret, at de deltagende spiser på en restaurant tæt på kursusstedet på leverandørens regning. De ansatte i politiet bør ikke tage imod frokosten, medmindre politiet har betalt for de ansattes deltagelse i kurset og frokosten, og frokosten er i overensstemmelse med det, politiet har betalt.

Personlige oplæg hos eks- Ansatte i politiet kan som udgangspunkt modtage et par flasker vin eller en
terne buket blomster for et ulønnet oplæg eller foredrag, som de ansatte holder ved eksterne arrangementer i kraft af deres ansættelse i politiet og særlige viden.

Eksempel: En polititjenestemand holder i sin arbejdstid et oplæg på en skole om sikkerhed i trafikken. Efter oplægget bliver polititjenestemanden tilbudt en buket blomster som tak. Polititjenestemanden vil som udgangspunkt kunne tage imod gaven.

¹⁵ F.eks. Anklagemyndigheden, Forsvaret, Beredskabsstyrelsen eller tilsvarende offentlige myndigheder.

5.6. Gaver fra samarbejdspartnere, leverandører mv.

Ansatte i politiet bør som det helt klare udgangspunkt ikke tage imod gaver eller andre fordele, som de bliver tilbudt fra samarbejdspartnere, leverandører, interesseorganisationer mv. i forbindelse med tjenesten i politiet.

Rabatter

Ansatte i politiet må som det helt klare udgangspunkt ikke benytte sig af rabatter, som de tilbydes af samarbejdspartnere, leverandører mv.

Der er dog ikke noget til hinder for, at ansatte i politiet benytter sig af de rabatordninger, som en personaleforening i politiet har aftalt med en ekstern part.

Ansatte i politiet kan også foretage private køb med rabatter og lignende hos en leverandør, der samarbejder med politiet, hvis rabatten tilbydes enhver, der handler hos leverandøren, og den særlige rabatordning ikke tilbydes den ansatte på grund af dennes tjeneste i politiet.

Eksempel: En leverandør, som politiet samarbejder med i forbindelse med indkøb af varer, gør en ansat opmærksom på, at den ansatte i øjeblikket vil kunne købe en mobiltelefon hos leverandøren med en fordelagtig rabat. Hvis det er dokumenteret, at leverandøren tilbyder den samme rabat til privatpersoner i almindelighed, vil den ansatte godt kunne købe mobiltelefonen hos leverandøren. Hvis der derimod er tale om en særlig rabatordning, som tilbydes den ansatte på grund af dennes tjeneste i politiet, bør den ansatte ikke købe mobiltelefonen med rabat.

Vær opmærksom på, at det forventes, at ansatte i politiet aktivt undersøger, om rabatten tilbydes enhver, der handler hos leverandøren, hvis det ikke fremstår tydeligt for den ansatte. De ansatte kan eksempelvis anmode leverandøren om skriftligt at oplyse, om leverandøren tilbyder den samme rabat til privatpersoner i almindelighed.

Gaver i forbindelse med kurser eller besøg

Ansatte i politiet, der for eksempel deltager i et kursus eller er på besøg hos en ekstern part, kan tage imod meget beskedne gaver i form af keyhangers, blokke og kuglepenne.

5.7. Gaver fra arbejdsgiveren eller kollegaer

Ansatte i politiet kan tage imod gaver og andre fordele fra politiet. Der er dermed ikke noget til hinder for, at ansatte i politiet får et tilskud fra ledelsen til en sommerfest eller julefrokost, eller at nye ansatte modtager en blomst i anledning af deres første arbejdsdag.

Der er heller ikke noget til hinder for, at ansatte i politiet internt giver hinanden lejlighedsgaver eller andre fordele i forbindelse med højtidere og lignende.

6. GUIDE: 'KAN JEG MODTAGE EN GAVE ELLER FORDEL?'	
6.1. Spørg eventuelt din ledelse	Hvis du er i tvivl om, hvorvidt du må modtage den gave eller fordel, som du er blevet tilbudt i forbindelse med din tjeneste, kan du spørge din ledelse, om gaven eller fordelene ligger inden for det, man uden betænkelighed kan modtage som ansat i politiet.
6.2. Guide	Du kan også bruge denne guide ved vurderingen af, om du kan modtage den gave eller fordel, som du er blevet tilbudt i forbindelse med din tjeneste i politiet. Du kan foruden denne vejledning læse nærmere om offentligt ansattes modtagelse af gaver i Moderniseringsstyrelsens vejledning om god adfærd i det offentlige¹⁶ og et supplerende notat¹⁷. Vær opmærksom på, at ansatte i politiet som det helt klare udgangspunkt ikke må modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med deres tjeneste.
6.3. Hvad skal du overveje?	1. Er der tale om en gave eller anden fordel? <i>TIP: En gave kan både være en fysisk og en ikke-fysisk ting. Det har ikke nogen betydning, om gaven er af økonomisk værdi eller ej. Gavebegrebet skal således forstås meget bredt.</i> 2. Er du blevet tilbudt gaven eller fordelene af en ekstern part i forbindelse med din tjeneste i politiet? <i>TIP: Hvis du er blevet tilbudt gaven eller fordelene i din arbejdstid af en borger, en privat virksomhed, en interesseorganisation eller anden ekstern part, vil der være en stærk formodning for, at du er blevet tilbudt gaven eller fordelene i kraft af din tjeneste i politiet. Det samme gør sig gældende, hvis du bliver tilbudt gaven eller fordelene i din fritid af en ekstern part, som du kun kender gennem din tjeneste i politiet.</i> 3. I hvilken forbindelse har du modtaget gaven eller fordelene? <i>TIP: Ansatte i politiet må som det helt klare udgangspunkt ikke modtage gaver eller andre fordele, som de bliver tilbudt i forbindelse med tjenesten. I sjældne tilfælde kan ansatte i politiet dog modtage gaver eller andre fordele i forbindelse med tjenesten (se nærmere herom i kapitel 5 i gavevejledningen). Du vil f.eks. i højere grad på vegne af politiet kunne modtage en mindre gave eller fordel, som du er blevet tilbudt fra en udenlandsk gæst, der er på tjenstligt besøg i politiet.</i>

4. Vil modtagelsen af gaven eller fordelene kunne skabe tvivl om din eller politiets saglighed og upartiskhed?

TIP: Hvis modtagelsen af gaven eller fordelene vil kunne skabe tvivl om, hvorvidt du eller politiet fremover kan udføre arbejdsopgaverne på et objektivt og sagligt grundlag, må du ikke tage imod gaven eller fordelene. Du skal også være opmærksom på, at modtagelse af gaver eller andre fordele kan blive betragtet som bestikkelse i medfør af straffeloven.

5. Kan gaven eller fordelene betragtes som 'sædvanlig', 'mindre' eller 'beskeden'?

TIP: En gave eller fordel betragtes som 'sædvanlig', hvis den er af en sådan karakter, der normalt kan forventes at blive givet (f.eks. en buket blomster efter et ulønnet foredrag). Er gaven eller fordelene af lav værdi (f.eks. en bog), betragtes den som 'mindre'. Er gaven eller fordelene af meget lav værdi eller gratis for giveren (f.eks. en hjemmebagt kage), betragtes den som 'beskeden'.

6. Bør gaven eller fordelene returneres?

TIP: Hvis du på baggrund af den konkrete vurdering konkluderer, at gaven eller fordelene ikke kan modtages, skal den returneres, uanset omkostningerne herved. Omkostningerne ved returnering må altså ikke indgå som et element i den konkrete vurdering af, om gaven eller fordelene kan modtages.

¹⁶ Moderniseringsstyrelsens vejledning af 1. januar 2007 om god adfærd i det offentlige.

¹⁷ Moderniseringsstyrelsens supplerende notat fra maj 2010 om modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele.

7. LITTERATURLISTE

- 7.1. Forvaltningsloven** Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven (forvaltningsloven)
- 7.2. Straffeloven** Lovbekendtgørelse nr. 1052 af 4. juli 2016 af straffeloven (straffeloven)
- 7.3. Moderniseringsstyrelsen** Vejledning af 1. januar 2007 om god adfærd i det offentlige
Notat fra maj 2010 om modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele
- 7.4. Folketingets Ombudsmand** Folketingets Ombudsmands udtalelse af 3. marts 2015 (2015-4)
- 7.5 Se eventuelt også** Ufr 2010B. 333 'Uberettigede gaver til offentligt ansatte – en forvaltningsretlig og strafferetlig analyse' af lektor, ph.d. Sten Bønsing og professor Lars Bo Langsted"

